

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ДИРЕКЦИЯ "ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА И ПРОТОКОЛ"

1040София

ул. "Раковски" № 102

тел.: 9859 20 22

факс 9859 20 79

WEB site: <http://www.minfin.bg>

**Взаимоотношения на Република България с Европейската
инвестиционна банка**

Европейската инвестиционна банка е междуправителствена финансова институция и орган на Европейския съюз. През последните 15 години Банката е инвестирала над 1,2 милиарда евро в България, от които около 20% са заеми без държавна гаранция. ЕИБ е една от международните финансови институции, която е подпомогнала сериозно страната ни в периода на прехода.

Предвид високия кредитен рейтинг на ЕИБ - „AAA”, предоставяните от нея заеми са с изключително благоприятни финансови условия. Банката не начислява допълнителни такси и комисионни. Лихвата се определя при отпускането на всеки транш от заемите и включва пазарен лихвен процент, определен в съответствие с условията на банката с минимална надбавка (в момента е около 0.25% за България, след присъединяване на страната към ЕС надбавката ще се намали с около 10-12 базисни пункта т.е. ще бъде близо 0,13-0,15%), което означава, че финансовият ресурс, предоставян от ЕИБ е най-евтин в сравнение с предоставяния от другите международни финансови институции. Срокът на заемите е между 15 и 25 години с 3 до 5, в някои случаи до 7 години, гратисен период.

Към 30 септември 2006 г. с ЕИБ са подписани договори за предоставяне на държавни и гарантирани от държавата заеми за финансиране на проекти в размер на 996 млн. евро. Заемите, предоставени за финансиране на проекти в частния сектор са в размер на 280 млн. евро (Таблица 1 и Таблица 2).

В съответствие със Статута на ЕИБ, Република България ще стане съ-акционер на Банката след присъединяването си към Европейския съюз. По предварителни данни размерът на записания дялов капитал на страната ни ще бъде 296 млн. евро, като 5% (14 800 000 евро) от тях ще се заплатят на осем равни вноски в периода 2007 – 2011 г. Акционери на ЕИБ са всички страни-членки на ЕС.

Справка за Европейската инвестиционна банка

Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) е основана през 1958 г. съгласно Римския договор. Тя е самостоятелна и автономна структура, ситуирана в Люксембург, която предоставя заеми и гаранции за проекти

от европейски интерес (железопътни и шосейни връзки, аерогари, природозащитни схеми и др.), главно за страните-членки на ЕС, а също така и за кандидатстващите за ЕС страни, и за страните от развиващия се свят. Банката отпуска инвестиционни кредити чрез схемата на т. нар. глобални заеми като ресурс за търговските банки за развитието на малките и средните предприятия .

Президент на Банката от 1 януари 2000 г. е белгиецът Филип Мейстад.

ЕИБ е институция с нестопанска цел и не получава приходи от спестявания или от текущи сметки. Тя не използва средства от бюджета на ЕС. Банката се финансира от заеми на финансовите пазари и от нейните акционери. Последните са регистрирали съвместно нейния капитал, като вноската на всяка страна отразява икономическата ѝ тежест в рамките на ЕС.

Финансовата подкрепа от страните-членки на ЕС осигурява на ЕИБ възможно най-високия кредитен рейтинг (AAA) на финансовите пазари, където тя съответно може да набира много големи капиталови суми при изключителни конкурентноспособни условия. Това дава възможност на Банката да инвестира в проекти от обществен интерес, които иначе не биха получили средствата или биха ги получили срещу много по-неизгоден заем.

Проектите, в които инвестира ЕИБ се подбират внимателно по следните критерии:

- Трябва да спомагат за постигане на целите на ЕС, като например да направят по-конкурентноспособни европейските компании и малките предприятия; да създават трансевропейски мрежи (в транспорта, телекомуникациите и енергетиката); да подпомагат сектора на информационните технологии; да опазват природната и градската среди; да подобряват услугите в областта на здравеопазването и образованието.
- Трябва да облагодетелстват главно най-непривилегированите райони;
- Трябва да подпомагат привличането на други източници на финансиране.

ЕИБ подпомага устойчивото развитие и в средиземноморските страни и тези от Африка, Карибския и Тихоокеанския региони, както и проекти в Латинска Америка и Азия.

Банката е мажоритарен акционер в Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ), с който образува Групата на ЕИБ. ЕИФ е основан през 1994 г., за да предоставя рисков капитал на малките и средни предприятия. Фондът не отпуска заеми директно на предприятията и не инвестира пряко във фирмите. ЕИФ работи посредством банки и други финансови посредници, като гарантира пред тях заемите на малките предприятия.

Фондът е активен в страните-членки на ЕС, както и в България, Румъния, Турция, и в три от страните на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕФТА) – Исландия, Лихтенщайн и Норвегия.

ЕИБ взема решенията си за получаване и отпускане на заеми изключително въз основа на достойнствата на всеки проект и възможностите, предлагани от финансовите пазари. Банката ежегодно представя отчет за всичките си дейности.

Европейската инвестиционна банка си сътрудничи с институциите на ЕС. Така например нейните представители имат възможност да участват в комисиите на Европейския парламент, а президентът на ЕИБ – да присъства на заседанията на Съвета.

Решенията на ЕИБ се вземат от следните органи:

- Управителен съвет, който се състои от министри (обикновено на финансите) като управители (гуверньори) за съответната държава-членка на ЕС. Той определя общата политика на кредитната дейност на Банката, одобрява балансовите ведомости и годишния отчет, разрешава на Банката да финансира проекти извън ЕС и взема решение за увеличаване на капитала;
- Борд на директорите, който одобрява операциите по отпускане и теглене на заеми и осигурява правилното управление на ЕИБ. Понастоящем Бордът на директорите се състои от 26 директори – по един номиниран от всяка страна-членка на ЕС и един от Европейската комисия;
- Управителен комитет, който представлява щатния орган на Банката. В него членуват девет души и се занимава с ежедневните дейности на ЕИБ.

ЕИБ финансира широка гама от проекти, включително строежи на нови пътища и жп линии, с цел подобряване на европейската транспортна мрежа.